nieuws

"Burgeracties verdienen meer aandacht in voedseldebat"

nieuws

Ons huidig voedingsmodel is aan een grondige transitie toe, en burgerinitiatieven kunnen daarbij een cruciale rol spelen. Dat zegt Olivier De Schutter. "Bottum-up is er een enorm potentieel", aldus De Schutter, die zijn visie op duurzame voedselproductie in Leuven kwam uiteenzetten op uitnodiging van de Metaforum werkgroep Voedselzekerheid, een interdisciplinaire structuur van de KU Leuven die nadenkt over maatschappelijke kwesties.

2 DECEMBER 2014 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:18

Lees meer over:
landbouw algemeen
milieu

Ons huidig voedingsmodel is aan een grondige transitie toe, en burgerinitiatieven kunnen daarbij een cruciale rol spelen. Dat zegt Olivier De Schutter. "Bottum-up is er een enorm potentieel", aldus De Schutter, die zijn visie op duurzame voedselproductie in Leuven kwam uiteenzetten op uitnodiging van de Metaforum werkgroep Voedselzekerheid, een interdisciplinaire structuur van de KU Leuven die nadenkt over maatschappelijke kwesties.
Wat is duurzaam voedsel? Met die vraag trapte Olivier De Schutter zijn betoog af. De Schutter was van 2008 tot 2014 speciaal VN-rapporteur over het recht op voedsel, en ontwikkelde in die hoedanigheid een uitgesproken kijk op het wereldwijde voedsel- en hongervraagstuk. Duurzaam voedsel voldoet aan een hele reeks voorwaarden, onder te brengen in drie grote categorieën: de impact die het heeft op het milieu, op sociaal vlak en op de volksgezondheid.

In al deze categorieën overschrijden we momenteel onze limieten, stelt De Schutter vast. Wat het milieu betreft, verliezen we tien keer zoveel biodiversiteit dan gezond is voor onze planeet, stoten we veel te veel broeikasgassen uit en hebben we de stikstofcyclus volledig uit balans gebracht. Daar is ons huidig voedselmodel deels verantwoordelijk voor. Op sociaal vlak is dat systeem er niet in geslaagd sociale ongelijkheid terug te dringen. Twee derde van de mensen die wereldwijd in armoede leven, zijn boeren. Wat volksgezondheid betreft, swingen de obesitasstatistieken over heel de wereld - ook in armere landen - de pan uit.

Hoe komt dat? Na de Tweede Wereldoorlog heeft de politiek een model geïnstalleerd dat de voedselprijzen zou verlagen. Het subsidieerde fossiele brandstoffen, waardoor het voedingsmodel een sterke mechanisering doormaakte en afhankelijk werd van externe inputs. Heel wat kosten werden daarbij geëxternaliseerd: ze worden afgewenteld op de overheid en op de komende generaties. De zogenaamd efficiënte landbouw van vandaag is dan ook niet meer dan een optische illusie, aldus De Schutter.

Dat het model zo moeilijk te veranderen is, heeft volgens De Schutter te maken met ons socio-economisch maatschappijmodel: door onze gejaagde levensstijl hebben we geen tijd meer om te koken en rekenen we voor ons voedsel op de verwerkende voedingsindustrie. In die industrie is de macht erg geconcentreerd en gemonopoliseerd, waardoor je als kleine consument vaak het gevoel hebt dat het onmogelijk is om er een voet tussen de deur te krijgen. We hebben het gevoel machteloos te staan in de voedselketen.

Hoe uit de impasse geraken? Overheden kunnen hun duit in het zakje doen door na te denken over een nationaal kader voor voedselzekerheid en via subsidies voor duurzame voedselmodellen. Ook de voedingsindustrie kan zijn steentje bijdragen, "al blonken ze tot nu toe nog niet echt uit in geloofwaardigheid", aldus De Schutter. Waar hij meer in gelooft: burgerinitiatieven. De Slow Food-beweging, stadslandbouw, gemeenschapstuinen, een biogrondfonds voor startende boeren; het zijn volgens hem allemaal voorbeelden van duurzame visies op landbouw die het huidige model van onderuit fundamenteel kunnen veranderen.

Het voedselmodel moet opnieuw democratisch worden en de consument moet opnieuw geresponsabiliseerd worden. We kunnen de consequenties van onze eigen voedselaankopen niet langer blijven negeren, aldus De Schutter. Daarvoor is een culturele omslag nodig die ons opnieuw doet stilstaan bij de sociale waarde van voeding. Eten is een culturele daad, zo klinkt het. Voor boeren kan dat onder meer betekenen dat ze opnieuw meer rechtsreeks aan de consument gaan verkopen. Voor de consument is het een aanmoediging om bewuster met voeding om te gaan.

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada